

paa den og Krav paa, at der i nogen Grad tages Hensyn til deres Ønsker. Der, hvor Udløbet er nu, var det ogsaa i 1786, det er dog en Aarrække. Da man saa skulde til at ordne disse Forhold, efter at man i 1892 havde faaet flyttet Udløbet fra Hovstrup op til Nymindegab, vilde man have et Udløb ud for den aabne Del af Fjorden; først skulde det være ved det saakaldte Skodbjerg udfor Skernaa, senere kom man ind paa, at man skulde op til Hvide Sande. Det skortede ikke paa Advarsler mod at foretage en Gennemskæring deroppe, og jeg vil med Formandens Tilladelse oplæse, hvad en af de paa det Tidspunkt sagkyndigste af dette Tings Medlemmer, Etatsraad N. Andersen, udtalte. Han siger herom: „Den ærede Minister nævnedes Hvide Sande, og jeg vil sige, at det Sted tænker jeg mig ogsaa som det fornøftigste, hvis man har til Opgave at tilvejebringe gode Forhold for Fiskefartøjerne og et brugeligt Sejløb til Ringkøbing med Tilidsættelse af alle andre Hensyn. Men lad os være enige om een Ting — det tror jeg, vi staar os bedst ved —, at det er et farligt Vovestykke at gaa til at grave et nyt frit Udløb paa den brede Side af Ringkøbing Fjord. Det kan straffe sig blodigt, om ikke ligefrem med Menneskeblod, saa med Penge“ — der gik for Resten Menneskeliv tabt. „De Herrer vil faa at se, at hvis De skulde lukke et nyt Løb af Ringkøbing Fjord, vilde det ikke blive Løjer, det vil komme til at koste Penge, saa det kan forslaa noget. Det maa ikke glemmes, at aldrig nogen Sinde har der været opnaaet noget, der kunde ligne Enighed blandt de sagkyndige om, at der ingen Fare er ved at aabne et nyt Løb“. Naar man saa hertil føjer følgende Udtalelse af Kommissionsbetænkningen af 1900, at „Tilvejebringelsen af et aabent Løb direkte fra Fjorden til Havet maa Kommissionen derfor af Hensyn til Landbrugets Interesser stærkt fraraade, fordi et saadant Udløb vil give Anledning til Oversvømmelse til meget ubelejlige Tider“, kan man i alt Fald sige, at Sagkundskaben var ikke stærkt stemt for, at man skulde flytte Udløbet fra Nymindegab til Hvide Sande. Jeg vil ikke tale om, at de stedlige Beboere indtrængende advarede imod at flytte det derop, fordi de indsaa den uhyre Fare, der var derved. Denne troede man ikke paa i dette Ting, og derfor gav man sig til at gøre disse Forsøg.

Nu er det fra alle Sider erkendt, at

Landbrugets Interesser er de største, Fiskeriinteresserne og Ringkøbing Bys Interesser maa komme i anden Række. Da i sin Tid den daværende Minister for offentlige Arbejder, Høgsbro, talte om Sagen her i Tinget, udtalte han, at de fremadrivende Kræfter i denne Sag var Ringkøbing By, som af trafikale Hensyn ønskede at komme ud til Havet, Fiskeriet, som ønskede at udvide sin Næring, og Landbruget. Men senere er det erkendt, at man saa nogenlunde maa se bort fra Ringkøbing Bys Interesse i at komme ud til Havet, det udtalte allerede afdøde Folketingsmand P. Th. Nielsen, vistnok det sidste Aar, han var i Tinget. Nu kunde jeg have ønsket — og jeg har tidt tænkt over, at det var mærkeligt, at det ikke skete —, at man, da man besluttede sig til at lægge Udløbet ved Hvide Sande, havde foretaget en Vurdering af alle de Ejendomme, som berøres af denne Forandring af Afløbsforholdene, thi hvis man havde gjort det, havde man haft et nogenlunde godt Grundlag til Vurdering af, hvem den vilde komme til Skade, og hvem den vilde blive til Gavn. Det har man imidlertid ikke gjort, og nu er Forholdene ogsaa af den Grund blevet forkludrede og forkvalede. Jeg kan ikke se rettere, end at Spørgsmaalet, naar det i overvejende Grad er et Landbrugsspørgsmaal, maa være i alleregentligste Forstand et Afvandingsspørgsmaal, og hvis man ved en saadan Taksering havde faaet Værdien konstateret, maatte det efter min Mening være blevet saaledes som ved andre Afløbssager, at den Del af Befolkningen, som kræver ny Afvanding, ogsaa maatte være villig til, forsaavidt de paafører andre Skade, da at yde en rimelig Erstatning; thi jeg kan ikke forlange, at det skadelige Vand ledes fra min Ejendom over til min Nabos, og sige til ham: Du kan tage Tabet, jeg tager Fordelen.

Oversvømmelsen i Februar og November Maaneder 1911 bevirkede, at man blev klar over, at en løs Gennemskæring overhovedet ikke kunde være brugelig. Løbet, som oprindeligt havde været 26 m bredt og 2½ m dybt, var nu blevet 300 m bredt og 5 m dybt og gav en alt for uhyre stor Ind- og Udstrøm i Fjorden. Da besluttede man sig til — efter at den saakaldte Amtmandskommission havde været nedsat — at forsøge at sikre Løbet ved Indbygninger. Disse Indbygninger, som man havde stillet meget store Forhaabninger til, viste sig imidlertid ikke at kunne staa for den Paavirkning, de blev udsat for ved